

РОЗДІЛ IV. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 349.3(477)

DOI <https://doi.org/10.26661/2786-5649-2025-2-04>

ПРАВОВІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ

Кощинець М. І.*кандидат економічних наук, доцент,**професор кафедри оперативно-розшукової діяльності та національної безпеки**Національна академія внутрішніх справ**пл. Солом'янська, 1, Київ, Україна**orcid.org/0000-0001-9301-0432**marian80@ukr.net*

Key words: *legal regulation,
financial security, non-bank
financial institutions, regulator,
risk, financial sector.*

Стаття присвячена дослідженню сутності та аналізу правового регулювання діяльності небанківських фінансових установ, їх ролі та впливу на реалізацію фінансової безпеки держави. Доведено, що фінансова безпека – це невід'ємна частина національної безпеки держави, яка безпосередньо залежить від усіх економічних процесів у суспільстві. В свою чергу, небанківські фінансові установи відіграють ключову роль у мобілізації та розподілі капіталу, інколи складаючи конкуренцію банкам. Вони акумулюють кошти приватних інвесторів і вкладають їх у різноманітні економічні проекти, що сприяє стабілізації ринку капіталів. Небанківські фінансові установи допомагають збалансувати попит та пропозицію на фінансові ресурси, перерозподіляють та знижують фінансові ризики, а також підвищують ліквідність інвестицій завдяки професійному управлінню залученими коштами. Таким чином, небанківські фінансові установи не лише досягають власних комерційних цілей, але й сприяють вирішенню загальноекономічних завдань та економічному зростанню в Україні.

У дослідженні також виокремлено та охарактеризовано ряд спільних рис та ключових відмінностей між банками та небанківськими фінансовими установами, як учасниками фінансового сектору.

Окремо висвітлюється роль та значення Національного банку України, як регулятора небанківського фінансового ринку, включаючи страхові, лізингові, факторингові компанії, кредитні спілки, ломбарди та інші фінансові установи. Реформи, започатковані новим регулятором, значно оновили ринок небанківських послуг, наблизивши його до європейських стандартів. Серед ключових змін, це підвищення прозорості ринку, впровадження стандартів звітності, ліцензування та контролю за капіталом. Крім того, впроваджено ризик-орієнтований нагляд, посилено захист прав споживачів та встановлено чіткі вимоги до корпоративного управління та внутрішнього контролю.

У статті детально проаналізовано сучасний стан правового регулювання небанківського фінансового сектору та виокремлено ряд ключових та важливих підфункцій небанківських фінансових установ у реалізації фінансової безпеки держави, що забезпечить розвиток фінансових послуг та стабільне майбутнє держави.

THE LEGAL ASPECTS OF REGULATING THE ACTIVITIES OF NON-BANKING FINANCIAL INSTITUTIONS AND THEIR IMPACT ON THE FINANCIAL SECURITY OF THE STATE

Koshchynets M. I.

PhD in Economics, Associate Professor,

Professor at the Department of Operational Investigation and National Security

National Academy of Internal Affairs

Solomianska Sq., 1, Kyiv, Ukraine

orcid.org/0000-0001-9301-0432

marianna80@ukr.net

Ключові слова: *правове регулювання, фінансова безпека, небанківські фінансові установи, регулятор, ризик, фінансовий сектор.*

The article is devoted to the study of the essence and analysis of legal regulation of non-bank financial institutions, their role and impact on the implementation of the financial security of the State. It is proved that financial security is an integral part of the national security of the state, which directly depends on all economic processes in society. In turn, nonbank financial institutions play a key role in mobilizing and distributing capital, sometimes competing with banks. They accumulate funds from private investors and invest them in various economic projects, which helps to stabilize the capital market. Non-bank financial institutions help to balance the supply and demand for financial resources, redistribute and reduce financial risks, and increase the liquidity of investments through professional management of the funds raised. Thus, non-bank financial institutions not only achieve their own commercial goals, but also contribute to the solution of general economic problems and economic growth in Ukraine.

The study also identifies and characterizes a number of common features and key differences between banks and non-bank financial institutions as participants in the financial sector.

The role and importance of the National Bank of Ukraine as a regulator of the non-banking financial market, including insurance, leasing, factoring companies, credit unions, pawnshops and other financial institutions, is also highlighted. The reforms launched by the new regulator have significantly updated the non-banking services market, bringing it closer to European standards. The key changes include increased market transparency, implementation of reporting, licensing and capital control standards. In addition, risk-based supervision was introduced, consumer protection was strengthened, and clear requirements for corporate governance and internal control were established.

The article analyzes in detail the current state of the non-banking financial sector and identifies a number of key and important sub-functions of non-banking financial institutions in the implementation of the financial security of the state, which will ensure the development of financial services and a stable future of the state.

Вступ. У сучасних умовах економічної нестабільності, фінансових викликів та геополітичної турбулентності фінансова безпека держави набуває пріоритетного значення. Часто, говорячи про фінансову систему, ми згадуємо лише банки. Але поза увагою залишається важлива її складова – небанківські фінансові установи (НФУ), які виконують критичну роль у забезпеченні стійкості, диверсифікації та доступності фінансових послуг.

Фінансова безпека держави є ключовим елементом національної безпеки та тісно пов'язана з усіма економічними процесами, що відбуваються в суспільстві. Вона сприяє формуванню соціально орієнтованої ринкової економіки, підвищує рівень життя та добробут населення, а також відіграє важливу роль у реалізації ефективної економічної політики. Крім того, фінансова безпека забезпечує соціальну стабільність у суспільстві.

та є основою для фінансового розвитку країни, сприяючи її становленню на міжнародній арені як конкурентоспроможного та інвестиційно привабливого суб'єкта [1, с. 6].

Фінансова безпека держави – це захищеність її інтересів у фінансовій сфері. Вона означає такий стан бюджетної, податкової та грошово-кредитної систем, що дозволяє державі ефективно формувати, зберігати та раціонально використовувати фінансові ресурси країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження питань правового регулювання діяльності НФУ та реалізації фінансової безпеки держави є предметом глибокого вивчення у науці, про що свідчить значна кількість присвячених цій темі праць. Цю проблематику досліджували та вивчали такі вітчизняні науковці як: О. Тихонова, Г. Буга, О. Іваницька, О. Вовчак, В. Шелудько, В. Левченко, В. Корнєєв, О. Картамишева, В. Базилевич, Н. Дребот, та інші. Віддаючи належне їхнім цінним науковим здобуткам у цій галузі існує ще чимало недосліджених питань які потребують дослідження, якнайшвидшого розв'язання та належного правового врегулювання.

Метою статті є узагальнення суті та ролі НФУ, аналізу правового регулювання діяльності НФУ, дослідження сучасного стану фінансового сектору та його вплив на реалізацію фінансової безпеки держави.

Виклад основного матеріалу. У 2021 р. затверджено Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року [2], яка визначає шляхи досягнення цілей і реалізації пріоритетів національних інтересів у сфері забезпечення економічної безпеки. Національним інтересам України відповідає сталий розвиток національної економіки, інтеграція України в європейський економічний простір, розвиток рівноправного взаємовигідного економічного співробітництва з іншими державами.

Доленосним рішенням у розвитку НФУ стало прийняття нового Закону України у грудні 2021 року «Про фінансові послуги та фінансові компанії» [3], який вступив в силу з 1 січня 2024 року й встановив чіткі вимоги до роботи фінансових установ. Крім того, разом із цим законом в дію введені й новий Закон України «Про кредитні спілки», а також пов'язані зміни, внесені до Закону України «Про страхування», Закону України «Про фінансовий лізинг» та інших нормативно-правових актів. Національний банк України та Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку поступового здійснили оновлення регулювання у зазначених сферах та забезпечили приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із Законом України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» та пов'язаними нормативними актами.

Варто зауважити, що поняття фінансової установи, яке сформулював законодавець у законі України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» та вищезазначені міркування, дали можливість науковцями визначити її ознаки, до яких можна віднести наступні:

1. НФУ створюються виключно для надання фінансових послуг.

2. За організаційно-правовою формою НФУ можуть бути організовані у вигляді господарських товариств (як підприємницьких, так і не підприємницьких) та кооперативів, заснованих на різних формах власності.

3. Юридична особа отримує статус НФУ з моменту внесення відповідного запису до Державного реєстру фінансових установ.

4. Діяльність НФУ у сфері надання фінансових послуг підлягає обов'язковому ліцензуванню Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України.

5. НФУ є юридичними особами зі спеціальною правоздатністю, створеними для виконання певних банківських операцій.

6. Основною метою діяльності НФУ є отримання прибутку, оскільки вони, як правило, є комерційними організаціями [4].

Новий Закон передбачає регулювання таких аспектів:

1. Встановлення уніфікованих визначень, основних принципів та засад функціонування ринку фінансових послуг, а також вимог до діяльності, пов'язаної з наданням відповідних фінансових послуг.

2. Комплексне врегулювання питань, що стосуються захисту прав споживачів фінансових послуг, зокрема під час отримання інформації про фінансову послугу, укладення договору та його виконання.

3. Визначення вимог до діяльності фінансових компаній та ломбардів, а також порядку їх реорганізації та виходу з ринку.

Загалом, до НФУ належать страхові компанії, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, фінансові компанії, установи мікрокредитування, недержавні пенсійні фонди, факторингові та форфейтингові компанії. Їх головна особливість – вузька спеціалізація та орієнтація на конкретні сегменти ринку, що дозволяє ефективніше задовольняти потреби окремих категорій споживачів. НФУ відіграють ключову роль у мобілізації та розподілі капіталу, інколи складаючи конкуренцію банкам. Вони акумулюють кошти приватних інвесторів і вкладають їх у різноманітні економічні проекти, що сприяє стабілізації ринку капіталів. НФУ допомагають збалансувати попит та пропозицію на фінансові ресурси, перерозподіляють та знижують фінансові ризики, а також

підвищують ліквідність інвестицій завдяки професійному управлінню залученими коштами. Таким чином, НФУ не лише досягають власних комерційних цілей, але й сприяють вирішенню загальноекономічних завдань та економічному зростанню в Україні.

Незважаючи на значну роль НФУ, українське законодавство не містить чіткого визначення цього терміну. Фактично, НФУ можна логічно визначити лише шляхом аналізу нормативних документів, відносячи до них усі установи фінансово-кредитної системи, що не є банками. Це відрізняє українське законодавство від багатьох інших країн, де існують «основні» закони, які надають чітке визначення НФУ, на яке потім посиляються інші нормативні акти при детальному регулюванні їхньої діяльності.

Згідно з думкою О. М. Іваницької, система небанківських фінансово-кредитних інститутів, або парабанківська система, охоплює групу небанківських фінансових посередників, які діють на ринку фінансових послуг відповідно до чинного законодавства. Ці інститути надають спеціалізовані фінансові послуги, такі як кредитування, інвестування та техніко-посередницькі послуги, які не входять до сфери банківської діяльності. Їхня діяльність спрямована на трансформацію власних, залучених і запозичених фінансових ресурсів з метою задоволення фінансових потреб споживачів та отримання прибутку. В Україні до парабанківських посередників належать страхові компанії (ризикові та компанії зі страхування життя), недержавні пенсійні фонди, кредитні установи (кредитні спілки, ломбарди, інші кредитні організації, юридичні особи публічного права), фінансові компанії (включаючи лізингові, факторингові, компанії, що займаються операціями з нерухомістю, фінансуванням будівництва тощо) та інститути спільного інвестування [5].

О. Є. Картамишева описує фінансові установи як юридичні особи зі спеціальним правовим статусом, які є фінансовими посередниками, зареєстрованими в державному реєстрі фінансових установ. Вони виконують окремі банківські операції від свого імені, на власних умовах і на власний ризик, через банки на підставі ліцензії Національного банку України. Ці установи спеціалізуються на наданні певних видів фінансових послуг, залучаючи кошти фізичних і юридичних осіб без депозитів, а також розміщуючи їх від свого імені і на власний ризик. При цьому вони створюють новий товар – власні зобов'язання і вимоги, щоб задовольнити потреби клієнтів, а також отримати прибуток або зберегти реальну вартість фінансових активів [6].

Хоча банки та НФУ є фінансово-кредитними установами з багатьма спільними рисами, їхня

ключова відмінність полягає у характері діяльності. Спільними рисами банків та НФУ є:

1. Формування ресурсів, тобто обидва типи установ можуть випускати боргові зобов'язання, які реалізуються на фондовому ринку.

2. Формування активів, а саме вони також можуть купувати боргові зобов'язання для формування своїх активів.

3. Принципи діяльності, іншими словами їхня діяльність ґрунтується на однакових принципах здійснення фінансово-кредитної діяльності. В свою чергу можемо назвати основні суттєві відмінності між банками та НФУ:

1. Універсальність проти спеціалізації, тобто банки є універсальними установами, які комплексно здійснюють усі базові банківські операції: депозитну, кредитну та розрахунково-касову діяльність. Навіть спеціалізовані банки зберігають можливість виконувати повний спектр банківських операцій. НФУ, навпаки, характеризуються вузькою спеціалізацією. Вони не виконують увесь комплекс банківських операцій.

2. Вплив на грошову пропозицію, іншими словами діяльність НФУ не пов'язана зі створенням депозитів, а отже, не впливає на динаміку пропозиції грошей. Це звільняє їх від вимог щодо обов'язкового резервування, які поширюються на банки. Саме тому законодавство більшості країн надає НФУ інший статус, ніж банківським установам.

З 1 липня 2020 року Національний банк України взяв на себе повноваження регулятора небанківського фінансового ринку, включаючи страхові, лізингові, факторингові компанії, кредитні спілки, ломбарди та інші фінансові установи. Зміни, проведені новим регулятором, значно оновили ринок небанківських послуг, наблизивши його до європейських стандартів. Нові нормативно-правові посилюють регулювання галузі – від нагляду та звітності до застосування заходів впливу. Крім того, впроваджено ризик-орієнтований нагляд, посилено захист прав споживачів та встановлено чіткі вимоги до корпоративного управління та внутрішнього контролю.

Таким чином, аналізуючи сучасний стан небанківського фінансового сектору, варто зауважити, що у IV кварталі 2024 року надавачі небанківських фінансових послуг збільшили обсяги активів (Рис. 1). Премії та виплати ризикового страхування та страхування життя зростали впродовж кварталу та в річному вимірі. Основні показники діяльності страховиків залишилися прийнятними, за результатами року сегмент отримав високі за історичними мірками прибутки (Рис. 2) [7].

Обсяг активів кредитних спілок дещо зменшився внаслідок виходу установ з ринку. Кредитний портфель і далі скорочувався. Операційна діяльність сегмента залишалася неефективною,

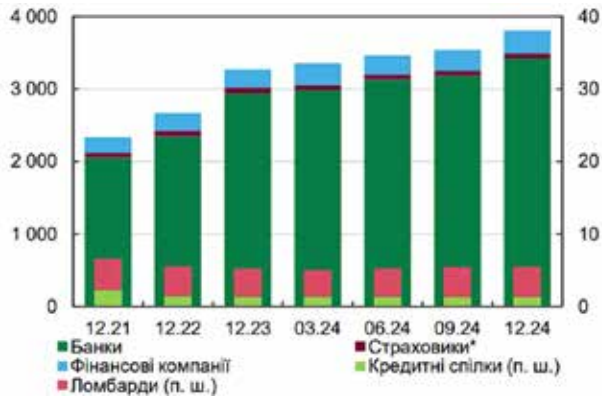

Рис. 1. Структура активів фінансового сектору, млрд грн [7]

помірний річний прибуток зумовлений розформуванням резервів у минулі періоди. Обсяг активів фінансових компаній збільшився. Операції факторингу та лізингу повільно зростали, однак скоротилося кредитування. Більшість фінкомпаній залишалася прибутковою. Обсяги активів ломбардів зросли, тоді як нові кредити і доходи скорочувалися. Загалом сегмент у 2024 році був прибутковим [7].

Станом на 01 травня 2025 року на ринку небанківських фінансових послуг працювали 442 фінансові компанії (було 451), 53 страховики non-life (кількість не змінилася), 10 life-страховиків (кількість не змінилася), один страховик зі спеціальним статусом, 106 ломбардів (було 108), 96 кредитних спілок (було 98), один лізингодавець (кількість не змінилася), 43 страхових брокери (кількість не змінилася) та 73 колекторські компанії (кількість не змінилася). Кількість банківських груп (15) та небанківських фінансових груп (41) на ринку не змінилася. На платіжному ринку діє 15 платіжних систем, створених резидентами, урахувавши державні (кількість не змінилася), та 14 міжнародних (кількість не змінилася). Водночас на ринку надавачів фінансових платіжних послуг працюють 18 платіжних установ (кількість не змінилася), 12 фінансових установ, що мають право на надання платіжних послуг (кількість не змінилася), один банк – емітент електронних грошей (кількість не змінилася) та один оператор поштового зв'язку (кількість не змінилася) [8].

Формування грошових ресурсів НФУ має ту особливість, що воно не є депозитним, тобто переданими їм коштами власники не можуть так вільно скористатися, як банківськими чековими вкладами. Як правило, ці кошти вкладаються на тривалий, заздалегідь визначений строк. Чим довший цей строк, тим з більшими ризиками пов'язане таке розміщення і тим вищі доходи воно повинно приносити. Недепозитне залучення

Рис. 2. Чистий фінансовий результат надавачів небанківських фінансових послуг, млн грн [7]

коштів може здійснюватися двома способами: на договірних засадах та шляхом продажу посередником своїх цінних паперів (акцій, облігацій). Звідси всі ці посередники поділяються: на договірних фінансових посередників, які залучають кошти на підставі договору з кредитором (інвестором), та на інвестиційних фінансових посередників, які залучають кошти через продаж кредиторам (інвесторам) своїх акцій, облігацій, паїв тощо.

Таким чином, основна функція НФУ – це перерозподіл фінансових ресурсів. У рамках цієї функції вони виконують низку важливих підфункцій:

1. Акумуляція заощаджень, тобто НФУ збирають заощадження від індивідуальних інвесторів, відокремлюючи функції заощадження та інвестування. Це спрощує процес переміщення капіталу, уникаючи складнощів прямого контакту між заощадниками та позичальниками (наприклад, через розбіжності в сумах, термінах або напрямках використання коштів).

2. Інвестування, а саме зібрані кошти НФУ направляють в різні інвестиційні проекти.

3. Сприяння ринковій рівновазі, завдяки портфельному управлінню активами, НФУ гармонізують попит та пропозицію на вільні кошти, забезпечуючи ефективний розподіл ресурсів на фінансових ринках.

4. Забезпечення ліквідності, НФУ підвищують ліквідність фінансових вкладень, надаючи інвесторам можливість легко перетворювати свої активи на готівку.

5. Зниження та перерозподіл ризиків, тобто шляхом диверсифікації інвестицій та розподілу ризиків серед великої кількості учасників ринку, НФУ зменшують інвестиційні ризики.

6. Стимулювання економічного зростання, НФУ спрямовують тимчасово вільні кошти у високотехнологічні та перспективні галузі економіки, що сприяє її розвитку та стимулює підприємницьку діяльність. Для ефективного функці-

онування економіки критично важливо постійно мобілізувати, розподіляти та перерозподіляти фінансові ресурси між різними сферами та секторами. Ці функції виконують як держава, так і фінансовий ринок. Фінансовий ринок, у свою чергу, залучає заощадження на добровільній основі, надає кредити або інвестиції, і таким чином регулює фінансово-економічну ситуацію в країні.

Висновки. НФУ забезпечують доступ до фінансових ресурсів для населення, яке не обслуговується банками – малий та середній бізнес, сільське населення, люди з низькими доходами. Це суттєво знижує ризики тінізації економіки, сприяє розвитку підприємництва та створює додаткові механізми акумулювання коштів. У такий спосіб НФУ допомагають уникати соціальної напруги, що на пряму впливає на фінансову безпеку держави.

Під час фінансових криз банки можуть скорочувати кредитування або зупиняти операції. У таких умовах роль НФУ значно зростає: страхові компанії продовжують гарантувати захист, мікрофінансові організації – підтримують споживче кредитування, лізингові компанії – дозво-

ляють бізнесу зберігати операційну діяльність без великих капіталовкладень. Це знижує концентрацію ризику у банківському секторі й підвищує загальну стабільність.

Разом із позитивною роллю НФУ є й ризики – нерегульована діяльність, тіньові схеми, недостатній рівень фінансової грамотності серед населення. Саме тому важливу роль відіграє ефективний нагляд з боку держави. Національний банк України, отримавши функції регулювання НФУ, поступово підвищує прозорість ринку, встановлює стандарти звітності, ліцензування та контролю за капіталом. Це – важливий крок у напрямку зміцнення фінансової безпеки.

Таким чином, правове регулювання діяльності НФУ є не просто одним із засобів, а найголовнішим та фундаментальним інструментом у руках держави для ефективної реалізації фінансової безпеки. Воно виступає основним важелем впливу на суспільні відносини, дозволяючи державі цілеспрямовано формувати бажану поведінку суб'єктів, встановлювати межі дозволеного, захищати вразливі сторони, підтримувати загальний порядок та безпеку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тихонова О. В. Фінансова безпека України: кримінально-правові та кримінологічні основи : монографія. Дніпропетровськ : Середняк Т. К., 2015. 484 с. (дата звернення 22.05.2025).
2. Стратегія економічної безпеки України на період до 2025 року : Указ Президента України від 11.08.2021 р. № 347/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3472021-39613> (дата звернення 22.05.2025).
3. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14.12.2021 № 1953-IX URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T211953?an=1> (дата звернення 22.05.2025).
4. Буга Г. С. Небанківська фінансова установа як об'єкт адміністративно-правового регулювання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 1. С. 178–181 УДК 347.732 DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-1/44> (дата звернення 22.05.2025).
5. Іваницька О. М. Діяльність небанківських кредитно-фінансових установ в Україні. *Науковий вісник Національного авіаційного університету. Серія: економіка*. 2013. № 1. Т. 1 URL: <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/download/5892/6641> (дата звернення 22.05.2025).
6. Картамішева О. Є. Адміністративно-правове регулювання діяльності небанківських фінансових установ в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Ірпінь, 2012. 21 с. (дата звернення 22.05.2025).
7. Огляд небанківського фінансового сектору. Національний банк України. 03.2025. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Nonbanking_Sector_Review_2025-03.pdf?v=13
8. Фінансовий ринок у цифрах. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/u-kvitni-13-nebankivskih-finansovih-ustanov-viklyucheno-z-reyestriv> (дата звернення 22.05.2025).

REFERENCES

1. Tykhonova, O. V. (2015). *Finansova bezpeka Ukrainy: kryminalno-pravovi ta kryminolohichni osnovy: monohrafiia*. [Financial Security of Ukraine: Criminal Law and Criminological Foundations: Monograph] Dnipropetrovsk: Seredniak T. K., 2015. (in Ukrainian)
2. Stratehiia ekonomichnoi bezpeky Ukrainy na period do 2025 roku: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 11.08.2021 r. № 347/2021. [Economic Security Strategy of Ukraine for the period until 2025: Decree of the President of Ukraine dated 11.08.2021 № 347/2021]. (2021) Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/documents/3472021-39613> (accessed 22 May 2025) (in Ukrainian)
3. Pro finansovi posluhy ta finansovi kompanii: Zakon Ukrainy vid 14.12.2021 № 1953-IX [On financial services and financial companies: Law of Ukraine dated 14.12.2021 № 1953-IX] Retrieved from: <https://ips.ligazakon.net/document/T211953?an=1> (accessed 22 May 2025). (in Ukrainian)

4. Buha, H. (2022). Nebankivska finansova ustanova yak ob'ekt administratyvno-pravovoho rehuliuвання. [Non-bank financial institution as an object of administrative and legal regulation] *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. 2022. № 1, 178–181. (in Ukrainian). <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-1/44> (accessed 22 May 2025). (in Ukrainian)
5. Ivanytska, O. (2013). Diialnist nebankivskykh kredytno-finsanovykh ustanov v Ukraini. [Activities of non-banking credit and financial institutions in Ukraine] *Naukovyi visnyk Natsionalnoho aviatorskoho universytetu. Seriya: ekonomika*, № 1. Retrieved from: <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/download/5892/6641> (accessed 22 May 2025). (in Ukrainian)
6. Kartamysheva O. (2012). Administrative and legal regulation of the activities of non-banking financial institutions in Ukraine: PhD thesis abstract. I. (in Ukrainian)
7. Natsionalnyi bank Ukrainy (2025) Ohliad nebankivskoho finansovoho sektoru [Overview of the non-banking financial sector] Kyiv. Retrieved from https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Nonbanking_Sector_Review_2025-03.pdf?v=13 (accessed 22 May 2025) (in Ukrainian)
8. Natsionalnyi bank Ukrainy (2025) Finansovyi rynok u tsyfrakh. [Financial market in numbers] Kyiv. Retrieved from <https://bank.gov.ua/ua/news/all/u-kvitni-13-nebankivskih-finsanovih-ustanov-viklyucheno-z-reyestriv> (accessed 22 May 2025). (in Ukrainian)